

РЕШЕНИЕ

№ 21469

гр. София, 23.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXVII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 30.05.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Калина Пецова

ЧЛЕНОВЕ: Димитрина Петрова
Искра Гърбелова

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **2863** по описа за **2025** година докладвано от съдия Калина Пецова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Делото е образувано по касационна жалба, подадена от Полицейски орган при Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ срещу Решение по НАХД № 14851/2023г. на СРС, с което е отменена Заповед № 1662зз-122/01.11.2023г. . С жалбата се иска отмяна на решението при подробно изложени съображения.

В проведеното съдебно заседание касаторът се представлява от юрк Б. с редовно пълномощно, който поддържа жалбата по изложените и същата съображения и представя писмени бележки. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът по касация се представлява от адв. П. с редовно пълномощно, която оспорва жалбата и моли решението на СРС да бъде оставено в сила. Претендира разноските в производството по реда на чл. 38 от Закона за адвокатурата.

Съдът, на база данните по делото, становищата на страните и въз основа на закона, намира следното:

Касационната жалба, подадена от юрк Б. е допустима, но неоснователна.

За дъ отмени оспорената пред него Заповед, СРС е съобразил следното от фактическа и правна страна:

Делото е образувано по жалба на Г. Г. чрез процесуалният му представител - адвокат Р., срещу Заповед за задържане на лице рег. № 1266зз-122//01.11.2023 година, издадена от разузнавач в сектор 01 на отдел 02 при ГДБОП- МВР, [населено място], както и срещу факта на задържане на лицето на основание същата заповед. С жалбата е поискано отмяна на оспорената заповедта.

Посочено, че заповедта съдържа правното основание за издаването - чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, но не и фактите и обстоятелствата, наложили задържането, с което е нарушено изискването на чл. 74, ал. 2, т. 2 от ЗМВР и чл. 5, т. 2 ЕКЗПЧОС на задържаното лице да се съобщят основанията за задържането, както и че от заповедта не става ясна целта на налагане на принудителната административна мярка - задържане за срок до 24 часа, с оглед на което същата се явява немотивирана.

Съдът, като обсъдил събраните по делото доказателства и доводите на страните, намерил за установено от фактическа страна следното: На 01.11.2023 година в 06:00 часа, жалбоподателят Г. бил задържан със Заповед за задържане на лице № 1266зз-122/01.11.2023 година от разузнавач в сектор 01 на отдел 02 при ГДБОП-МВР, [населено място], на осн. чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР. Същият е бил освободен на 01.11.2023 година, в 16:15 часа. Основание за издаване на заповедта е това, че има данни за извършено престъпление по чл. 159а, ал. 2, т. 2, вр. ал. 1 от НК по ДП № 212/2023г. по описа на ГДБОП и е бил пресъздаден текста на чл.159а, ал.1 НК. По време на задържането на жалбоподателя на постоянния му адрес е проведено претърсване и изземване с предварително разрешение на съдия, като не са били намерени и иззети вещи, интересувачи досъдебното производство. Непосредствено след освобождаването на лицето, а именно на 01.11.2023г. в 16:27 часа му било предявено постановление за привличане на обвиняем, с което жалбоподателят Г. бил привлечен към наказателна отговорност за извършено престъпление по чл.159а, ал.2, т.2 и т.3 вр. ал.1 НК, осъществено в периода от неустановен момент през 2021г. до 06.02.2023г.

От правна страна съдът измел: Съгласно чл. 72, ал. 1 ЗМВР, правомощия да задържат лица имат „полицейските органи“, а такива са посочените в чл. 57 ЗМВР - служителите на изчерпателно изброените структурни звена на МВР, които осъществяват някоя от посочените в чл. 6, ал. 1, т. 1 - 3, 7 и 8 ЗМВР дейности. Служителят, издал заповедта, е служител ГДБОП-МВР и заема длъжност разузнавач. С оглед на това, същият заема длъжност в изрично посочена в чл.57, ал.1 ЗМВР структура - главна дирекция и е пряко ангажиран с осъществяване на дейност по чл. 6, ал. 1, т. 1 и 3 ЗМВР / съгласно представено удостоверение/, което го оправомощава да извършва задържания на лица в изпълнение на службата си, предвид на което задържането е осъществено от компетентен орган.

Заповедта за задържането е издадена в писмена форма и препис от същата е връчен на лицето, а жалбоподателят в нарочна писмена декларация е удостоверил, че е запознат с правата си във връзка със задържането, както и кои от тях желае да упражни, с което формално е спазена процедурата по самото задържане. Съгласно посоченото в заповедта, задържането е осъществено на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, която разпоредба допуска задържане по отношение на лице, за което има данни, че е извършило престъпление.

Съдът приел обаче, че в заповед рег.№ 166зз-122/01.11.2023 г., въз основа на която е осъществено задържането на жалбоподателя Г. , не се съдържат каквито и да е конкретни фактически основания за издаването ѝ, като въобще липсва изложение на обстоятелствата, провокирали задържането, респективно наложили ограничаване на правото на свободно придвижване на лицето. В издадената заповед се сочат номер на досъдебно производство, цифров текст на разпоредба от НК – чл. 159, ал. 2, т. 2, вр. ал. 1 от НК, и текстово цитиране на основния състав на престъплението по чл. 159, ал. 1 НК (но не и този на ал. 2, посочен в заповедта.) Извел, че по никакъв начин не може да се приеме, че са изпълнени изискванията за изложение на конкретни обстоятелства за задържането, което отнесено към посоченото за това правно основание на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР означава данни за съпричастност на задържаното лице към конкретно престъпно посегателство, чрез посочване най-малко на вида престъпление и в какво се е изразило деянието на лицето. В настоящия случай фактическите основания за задържането отразени в

заповедта се свеждали до цитиране на номер на ДП, и на правна норма от Наказателния кодекс, което съдържание само по себе си не носи каквато и да е допълнителна информация.

Посочил, че действително съдебната практика, прилагайки разрешението, дадено с Тълкувателно решение № 16/1975 г. на ОСГК на ВС, приема, че не съществува пречка мотивите за издаване на административния акт да бъдат изложени и допълнително, след издаването на административния акт чрез изготвяне на други документи от органа, издал акта, стига да се постигне целта на изискването за мотивиране на административни актове, т.е. да позволи на страните своевременно да се запознаят със съображенията, по които е издаден актът, и да организират защитата си срещу него, респективно да се извърши съдебен контрол върху тези съображения.

В същия смисъл е и разрешението, дадено от СЕС по дело С-608/21, съгласно която също е допустимо фактическото основание на издадената заповед да бъдат изложени в документи, различни от акта за задържане, но не допуска тази информация да бъде съобщена на посочените лица само при евентуално оспорване на законосъобразността на задържането по съдебен ред, а следва да е в момента на задържане или в кратък срок след началото на същото. В настоящия случай, тази информация не е била съобщена на жалбоподателя към момента на задържането или въобще кратък срок след началото на същото, предвид което съдът приел, че Заповедта не отговаря на изискванията на чл. 74, ал. 2, т. 2 ЗМВР. В същата не се съдържали фактическите основания за издаването ѝ. Чрез този пропуск е нарушено правото на задържаното лице незабавно да бъде уведомено за основанията за задържането си, залегнало изрично както в чл. 5, § 2 от ЕКЗПЧ, така и в практиката на ЕСПЧ по въпросите относно законността на задържането.

С оглед на изложеното съдът намерил, че при задържането на жалбоподателя Г. са допуснати нарушения на процедурата, които в съществена степен са ограничили възможността на задържаното лице да разбере причините за задържането си и своевременно да се защити срещу същото, което се явява достатъчно основание за определя на задържането като незаконно от процедурна страна и отмяна на издадената заповед. Приел още, че липсата на фактически мотиви прави невъзможен и съдебният контрол за материална законосъобразност и целесъобразност на задържането. Приел, че мотивите следва да се съдържат в акт по същата, а не да препращат към друга и различна преписка и производство.

В този смисъл отразените в постановление за привличане на обвиняем от 01.11.2023г. по ДП 212/2023г. по описа на ГД БОП факти и обстоятелства, не могли да обслужат функциите на мотиви по обжалвания административен акт. Посоченият документ бил издаден от орган, различен от органа осъществил задържането, в рамките на друго производство, като наред с това е предявен на жалбоподателя едва след края на задържането му по реда на ЗМВР.

Настоящият състав на АССГ напълно споделя мотивите на СРС, поради което не счита, че следва да ги преповтаря. Решението е подробно мотивирано и е в съответствие с материалния закон и приложимата съдебна практика на българските съдилища и ЕСПЧ.

Видно от приложената към делото заповед за задържане, същата не съдържа каквито и да е фактически мотиви, които да обосноват реализираното такова. Не е налице акт в преписката, станал известен на лицето по време на задържането му до момента на освобождаването му, който да посочва конкретни причини за това.

Споделят се мотивите на СРС, че е недопустимо да се налага съдът чрез собствен анализ на материалите от разследването, да запълва празнотите в съдържанието на заповедта и да замества волята на административния орган.

Споделя се и това, че задържането за срок до 24 часа на основание чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР представлява форма на административна принуда, като в зависимост от случая би могло да се предприеме с цел осуетяване извършването на противоправно деяние или прекратяване на вече

започнало такова и отстраняване на неговите вредоносни последици. Същото може да бъде използвано и за извършване на неотложни действия с участие на задържания, насочени към разследване на извършено от него престъпление. В настоящия случай обаче действително не се установява нито едно от тези основания. Извършеното действие по разследването- претърсване и изземване не е налагало неговото задържане. При същото е липсвала неотложност, доколкото е извършено с предварително разрешение на съда, както и липсват данни жалбоподателят да е оказал каквато и да е съпротива при същото. Действието е извършено в дома му, като не са открити вещи от значение за разследването, а самият жалбоподател е открит в дома си, в който е осъществено претърсването, т.е. липсват данни за евентуално укриване. Споделя се и тезата, че твърдяното по обвинението престъпление е преустановено повече от половин година преди датата на задържане- 01.11.2023г., т.е. същото не може да се обоснове с необходимост от осуетяване или прекратяване на престъпно деяние.

По изложените съображения, решението следва да бъде оставено в сила. При този изход на спора, в полза на процесуалния представител на ответника по касация следва да бъдат присъдени претендираните разноски в размер на 750 лева, по арг. от чл. 63д от ЗАНН във връзка с чл.8, ал.2, т.3 от Наредба №1/2004г. за възнаграждения за адвокатска работа.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 1221/11.03.2024г. на СРС по АНД №14851/2023г.

ОСЪЖДА ГД БОП-МВР да заплати в полза на адвокат Д. М. П. от САК л.н. №[ЕГН] сумата от 750 / седемстотин и петдесет/ лева за осъществена безплатна правна помощ по чл. 38 от ЗА.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ

ЧЛЕНОВЕ